

ÎN AMINTIREA PĂRINTELUI PROFESOR DR. DUMITRU ABRUDAN

IN MEMORY OF FATHER PROFESSOR
DR. DUMITRU ABRUDAN

Pr. prof. dr. Sorin Cosma

Trecerea la cele veșnice în Împărăția lui Dumnezeu a *Părintelui profesor Dumitru Abrudan* ne determină să împlinim porunca apostolică de a „*da tuturor cele cuvenite... (precum) celui cu cinstea, cinste*” (Rm 13, 7), „*mai ales celor ce se ostenesc cu cuvântul și cu învățătura*” (1 Tim 5, 17), spre a rămâne modele de urmat pentru posteritate (Evr 13, 7). Iar unul dintre aceștia este *Părintele Profesor Dumitru Abrudan*, care prin slujirea deopotrivă a învățăturii și Altarului lui Hristos, ca teolog și preot de vocație, cu înaltă pregătire și ținută morală, rămâne „pilda cu cuvântul, cu purtarea, cu dragostea, cu duhul, cu credința, cu curăția” (1 Tim 4, 12), în activitatea desfășurată în învățământul teologic din Caransebeș, Sibiu, Cluj-Napoca, Oradea și Timișoara, aproape o jumătate de veac.

Fără a face o „inventariere” a multiplelor și variatelor aspecte ale activității și operei sale, ne vom referi pe scurt la câteva *date bio-bibliografice*.

S-a născut la 29 August 1938 în localitatea Gepiu, Jud. Bihor. După studiile liceale la liceul „*Emanuil Gojdu*” din Oradea, se înscrie în 1956 la Institutul Teologic Universitar din Sibiu, devenind licențiat ca șef de promoție în 1960, când va urma cursurile de doctorat, cu frecvență, la Institutul Teologic Universitar din

București, secția Biblică, Vechiul Testament. După absolvire, în 1963, devine profesor la Seminarul Teologic din Caransebeș (1963-1971), apoi prin transfer va ocupa, la început, funcția de spiritual la Institutul teologic de grad universitar din Sibiu. După studii de specializare la Universitatea Ebraică din Ierusalim (1972-1973), reîntors la Sibiu, devine lector la catedra de Vechiul Testament și Limba ebraică (1973-1979), apoi profesor titular (1979-2008), iar între 2000-2004 ocupă funcția de decan al Facultății de Teologie „Andrei Șaguna” din Sibiu. În anul universitar 1990-1991 va suplini postul de profesor la catedra de Vechiul Testament de la Facultatea de Teologie din Cluj-Napoca, predând în același timp și un curs de limba ebraică la Institutul de Iudaistică de pe lângă Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca. Aducându-și contribuția la reactivarea Facultății de Teologie din Oradea, devine profesor și decan al acesteia (1992-2000), apoi profesor de Vechiul Testament și Limba ebraică la Facultatea de Teologie a Universității de Vest din Timișoara (2000-2003).

Dintre activitățile extra-didactice reținem pe cea de redactor responsabil la publicația șaguniană „Telegraful Român” (1978-2010); primul președinte al ASTRA după reactivarea acesteia (1990-1993); consilier cultural al Arhiepiscopiei Sibiului (2004-2010).

Între 1975-2007 a participat la 24 congrese și reuniuni științifice interne și externe.

A debutat în activitatea de cercetare științifică în cadrul studiilor doctorale, când prezentarea la examen era condiționată de publicarea lucrărilor avizate de profesorul coordonator și aprobate de cenzura vremii... Această activitate a continuat prin publicarea studiilor și articolelor de specialitate, dar mai ales prin cele 5 volume, începând cu teza de doctorat: „Creștinismul și Mozaismul în perspectiva dialogului *interreligios*”, Sibiu, 1979; continuate cu Manualul de Limba ebraică în două ediții și Arheologia Biblică, ambele redactate în colaborare cu Pr. Prof. Emilian Cornițescu. A urmat apoi studiul referitor la „*Cărțile didactico-poetice ale Vechiului Testament*”, în două ediții, (Sibiu, 2001 și 2006). La acestea se mai adaugă 31 articole cu privire la edițiile românești ale Bibliei; 38 articole referitoare la ecumenism; 36 evocări ale personalităților eclesiastice și culturale, consemnări ocazionale, recenzii, predici, cuvinte de învățătură, etc.

Dacă despre activitatea Părintelui Profesor Dumitru Abrudan de la Sibiu și Oradea s-a scris și se va mai scrie, fiindcă aceasta îi

eternizează numele alături de cele ale marilor înaintași în domeniul studiului Vechiului Testament, precum: Vasile Tarnavski, Ioan Popescu Mălăiești, Vasile Radu, Gala Galaction, Vladimir Prelipeanu, Nicolae Neaga, Mircea Chialda, despre activitatea de la Caransebeș și Timișoara s-a scris prea puțin, deși aceasta a constituit o pagină semnificativă din viața sa, pe măsură să-i afirme calitățile și activitatea ca pe o garanție de bun augur.

Pe scurt, vom arăta că Dumitru Abrudan a ajuns la Seminarul Teologic din Caransebeș prin bunăvoința Mitropolitului Nicolae Corneanu, care fiindu-i la Sibiu profesor – îndrumător de curs, îi aprecia în mod deosebit calitățile, încât, simțindu-se nevoia unui cadru didactic de nădejde la Seminarul Teologic din Caransebeș, l-a numit mai întâi ca profesor (1963-1971), iar apoi i-a încredințat și funcția de director al școlii (1967-1971).

După un an, prin bunăvoința aceluiași Mitropolit, am fost numit și eu profesor la această venerabilă școală de teologie. Fiindu-i astfel coleg, doresc să mărturisesc în cunoștință de cauză faptul că *Părintele Profesor Dumitru Abrudan* s-a dovedit în activitatea desfășurată la Seminarul Teologic din Caransebeș a fi un cadru didactic de vocație, foarte bine pregătit, conștient de misiunea sa educativă privind formarea viitorilor slujitori ai Sfintelor Altare. Cu mult tact pedagogic s-a dovedit a fi un om al ordinei și disciplinei, exigent cu sine însuși și în același timp cu elevii seminariști, dar și înțelegător cu nevoile și trebuințele acestora; reușind, mai întâi ca profesor, iar apoi ca director, să întrețină o atmosferă de studiu, de disciplină și de armonioasă colaborare cu colegii și cu personalul de serviciu al școlii, spre a promova un învățământ teologic de calitate și a forma conștiințe responsabile de menirea lor.

În calitatea sa de director (1967-1971), sub directă coordonare a Mitropolitului, Părintele Dumitru Abrudan a schimbat complet chipul școlii, creind condițiile corespunzătoare unei activități didactico-educative, duhovnicești și administrativ-gospodărești.

Cercetând documentele vremii, reținem câteva dintre înfăptuirile realizate la Seminarul Teologic din Caransebeș în perioada directoratului Părintelui Dumitru Abrudan:

În 1967 s-au amenajat sălile de clasă, vestiarele și localul arhivei școlii, dotat cu cele necesare.

În 1968 s-a pictat capela fostei Episcopii (dată în folosință școlii încă din 1963), iar dormitoarele au fost dotate cu un nou mobilier.

În 1969 s-a efectuat lucrarea de încălzire centrală în toată școala.

În condițiile total nefavorabile, cu ploi și calamități naturale, cu mijloace tehnice rudimentare, doar în câteva luni, în vara anului 1970, s-a efectuat cu multă jertfelnicie supraetajarea căminului-internat, spre a corespunde numărului mărit de elevi înscriși la Seminar.

Fiind o școală vocațională, s-a acordat cuvenita importanță educației, avându-se în atenție formarea duhovnicească, disciplina, ținuta vestimentară, comportamentul corespunzător în școală și în afara școlii, precum și respectarea programului de studiu, de meditație și de rugăciune, încât seminarul din Caransebeș era considerat a fi o școală în care se cultivă ordinea și disciplina mai mult decât în școlile de stat.

Urmându-și destinul, despărțindu-se cu cinste și demnitate de Seminarul Teologic din Caransebeș, numele *Părintelui Profesor Dr. Dumitru Abrudan* rămâne înscris cu litere de aur în dăinuirea istorică a școlii de aici... Și totuși nu a uitat locul de unde a plecat, și care inițial l-a consacrat ca dascăl de teologie, rămânând atașat Bisericii din Banat nu numai indirect, prin formarea la Facultatea de Teologie din Sibiu a absolvenților de la Seminarul Teologic din Caransebeș ca viitori preoți pe aceste meleaguri; sau prin colaborarea sa la revista *Mitropolia Banatului*, ci și prin implicarea directă ca profesor la reactivata Facultate de Teologie din Timișoara, unde a predat Studiul Biblic al Vechiului Testament și Limba ebraică mai mulți ani (2000-2003), rămânând în conștiința colegilor, a studenților și elevilor de altădată un model vrednic de urmat în slujirea lui Hristos și a Bisericii Sale.

Fie-i memoria binecuvântată !